

Категорія справи № 760/12942/15-ц: **Цивільні справи; Позовне провадження; Спори про захист немайнових прав фізичних осіб (усього), з них; Спори про захист честі, гідності та ділової репутації.**  
Надіслано судом: **08.10.2015.** Зареєстровано: **09.10.2015.** Оприлюднено: **13.10.2015.**



Справа № 2-5590/15

760/12942/15-ц

## Р І Ш Е Н Н Я

### І М Е Н Е М У К Р А І Н И

02 жовтня 2015 року Солом'янський районний суд м. Києва в складі :

головуючого - судді Кізіон Л.І.

при секретарі: Слепусі О.П.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в м. Києві цивільну справу за позовом Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» до Міністерства екології та природних ресурсів України, ОСОБА\_2, Кабінету Міністрів України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Громадської організації «Український кризовий медіа-центр» про спростування недостовірної інформації та захист ділової репутації,

#### *в с т а н о в и в:*

Позивач звернувся до суду з позовом до Міністерства екології та природних ресурсів України, ОСОБА\_2, Кабінету Міністрів України, Громадської організації «Український кризовий медіа-центр» про спростування недостовірної інформації та захист ділової репутації, просив визнати недостовірною та такою, що порушує особисті немайнові права Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» (04123, м. Київ, вул. Западинська, буд. 13, літера А, ідентифікаційний код юридичної особи: 35251246) інформацію, поширену 31 березня 2015 року на брифінгу Міністром екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2, Кабінетом Міністрів України на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 та ОСОБА\_2 через веб-сайт Youtube за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4 наступного змісту: «приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6»;

визнати недостовірною та такою, що порушує особисті немайнові права Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» (04123, м. Київ, вул. Западинська, буд. 13, літера А, ідентифікаційний код юридичної особи: 35251246) інформацію, поширену 03 липня 2015 року ОСОБА\_2 на прес-брифінгу та поширену Громадською організацією «Український кризовий медіа-центр» за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_5 наступного змісту: «повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка»;

зобов'язати Міністерство екології та природних ресурсів України, Кабінет Міністрів України та ОСОБА\_2 протягом 5 (п'яти) календарних днів з дня набрання рішенням законної сили спростувати поширену 31 березня 2015 року на брифінгу Міністром екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2 недостовірну інформацію наступного змісту: «приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6» в такий же інформаційний спосіб, яким була поширена недостовірна інформація;

зобов'язати ОСОБА\_2 та Громадську організацію «Український кризовий медіа-центр» протягом 5 (п'яти) календарних днів з дня набрання рішенням законної сили спростувати поширену 03 липня 2015 року на прес-брифінгу ОСОБА\_2 недостовірну інформацію наступного змісту: «повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка» в такий же інформаційний спосіб, яким була поширена недостовірна інформація.

Обгрутовуючи свої вимоги, позивач зазначав, що інформація про нього, поширена відповідачами, є недостовірною, негативною, такою, що порушує особисті немайнові права позивача, впливає на його ділову репутацію, а тому просив її спростувати у такий же спосіб, у який вона була поширена.

Під час розгляду справи позивач уточнив позовні вимоги, просив визнати недостовірною та такою, що порушує особисті немайнові права Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» (04123, м. Київ, вул. Западинська, буд. 13, літера А, ідентифікаційний код юридичної особи: 35251246) інформацію, поширену 31 березня 2015 року на брифінгу Міністром екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2, Кабінетом Міністрів України, Секретаріатом Кабінету Міністрів України на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 та ОСОБА\_2 через веб-сайт Youtube за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4 наступного змісту: «приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6»;

визнати недостовірною та такою, що порушує особисті немайнові права Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» (04123, м. Київ, вул. Западинська, буд. 13, літера А, ідентифікаційний код юридичної особи: 35251246) інформацію, поширену 03 липня 2015 року ОСОБА\_2 на прес-брифінгу та поширену Громадською організацією «Український кризовий медіа-центр» за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_5 наступного змісту: «повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка»;

зобов'язати Міністерство екології та природних ресурсів України, Кабінет Міністрів України, Секретаріат Кабінету Міністрів України та ОСОБА\_2 протягом 5 (п'яти) календарних днів з дня набрання рішенням законної сили спростувати поширену 31 березня 2015 року на брифінгу Міністром екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2 недостовірну інформацію наступного змісту: «приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6» в такий же інформаційний спосіб, яким була поширена недостовірна інформація;

зобов'язати ОСОБА\_2 та Громадську організацію «Український кризовий медіа-центр» протягом 5 (п'яти) календарних днів з дня набрання рішенням законної сили спростувати поширену 03 липня 2015 року на прес-брифінгу ОСОБА\_2 недостовірну інформацію наступного змісту: «повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка» в такий же інформаційний спосіб, яким була поширена недостовірна інформація».

Ухвалою суду від 07 вересня 2015 року було замінено відповідача Кабінет Міністрів України на Секретаріат Кабінету Міністрів України.

Ухвалою суду від 15 вересня 2015 року у якості відповідача залучено Кабінет Міністрів України.

Представники позивача у судовому засіданні підтримали уточнені позовні вимоги та просили їх задовольнити у повному обсязі, посилаючись на викладені у позовній заяві обставини.

Представник відповідача Міністерства екології та природних ресурсів України у судовому засіданні позов не визнав та просив у його задоволенні відмовити, посилаючись на його безпідставність та необґрунтованість.

Відповідач ОСОБА\_2 у судове засідання не з'явився, хоча належним чином був повідомлений про день, час та місце розгляду справи, клопотань про відкладення розгляду справи від нього до суду не надходило.

Представник відповідача ОСОБА\_2 у судове засідання не з'явилася, хоча належним чином була повідомлена про день, час та місце розгляду справи, від неї до суду надійшло клопотання про відкладення розгляду справи. Оскільки жодних належних та допустимих доказів поважності причини неявки у судове засідання представником відповідача суду не було надано, суд вважав за можливе розглядати справу за її відсутності.

Крім того, від представника відповідача ОСОБА\_2 до суду надійшли заперечення на позов, в яких вона просила у позові відмовити, зазначаючи, що повідомлена ОСОБА\_2 інформація є його особистим судженням, яке стосувалося поняття «Сім'я» ОСОБА\_6 та сформувався в нього через численні публікації в мережі Інтернет та ЗМІ. Представник відповідача вважала, що позов є безпідставним і необґрунтованим.

Представник відповідача Кабінету Міністрів України у судовому засіданні позов не визнав, вказуючи на те, що є неналежним відповідачем, та просив у позові відмовити.

Представник відповідача Секретаріату Кабінету Міністрів України у судовому засіданні позов не визнав та просив у позові відмовити, посилаючись на те, що Секретаріат Кабінету Міністрів України лише розмістив на Урядовому порталі в мережі Інтернет виступ Міністра екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2, не перевіряючи достовірності повідомленої ним інформації.

Представник відповідача Громадської організації «Український кризовий медіа-центр» у судовому засіданні позов не визнав та просив у задоволенні відмовити, вважаючи позовні вимоги до Громадської організації «Український кризовий медіа-центр» безпідставними.

Суд, заслухавши представників сторін, дослідивши матеріали справи, вважає, що позов підлягає частковому задоволенню з таких підстав.

Відповідно до ст. 11 ЦПК України суд розглядає цивільні справи не інакше як за зверненням фізичних чи юридичних осіб, поданим відповідно до цього Кодексу в межах заявлених ними вимог і на підставі доказів сторін та інших осіб, які беруть участь у справі.

Згідно з ч. 3 ст. 10 ЦПК України кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог або заперечень.

Відповідно до статті 60 ЦПК України кожна сторона зобов'язана довести ті обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень, крім випадків, встановлених статтею 61 цього кодексу.

Згідно з вимогами статті 214 ЦПК під час ухвалення рішення суд вирішує, чи мали місце обставини, якими обґрунтовувалися вимоги та заперечення, та якими доказами вони підтверджуються; чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи; які правовідносини сторін випливають із встановлених обставин.

Судом встановлено, що 31 березня 2015 року в Будинку Уряду (Кабінету Міністрів України) відбувся брифінг. На зазначеному брифінгу виступив Міністр екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2, який під час виступу заявив: «Я серйозно взявся за судові справи, за контроль над судовими справами, які йшли і зараз йдуть в надракористуванні, і як результат - державі повернено 19 газових родовищ і 3 значні частки в долях договорів про спільне видобування газу на дуже великому потужному Сахалінському родовищі, які були передані ще позаминулої влади, ну, скажем так, несправедливим шляхом були передані приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6».

Відеозапис брифінгу від 31 березня 2015 року був оприлюднений на сайті Урядового порталу за адресою мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 (ІНФОРМАЦІЯ\_6) та розміщений ОСОБА\_2 через Інтернет-ресурс Youtube 01 квітня 2015 року за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4.

Крім того, 03 липня 2015 року відбувся прес-брифінг ОСОБА\_2, що був розміщений Громадською організацією «Український кризовий медіа-центр» через Інтернет-ресурс Youtube за наступною адресою в мережі Інтернет ІНФОРМАЦІЯ\_5.

На даному прес-брифінгу ОСОБА\_2 заявив наступне: «Головна причина мого звільнення в тому, що я повернув в державну власність 22 родовища нафти та газу, які були вкрадені бандою ОСОБА\_6. А зараз мене хочуть звільнити за те, щоб повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка».

Відеозапис цього прес-брифінгу був оприлюднений через Інтернет-ресурс Youtube 03 липня 2015 року.

Відповідно до ст. 15 ЦК України кожна особа має право на захист свого цивільного права у разі його порушення, невизнання або оспорювання, а також на захист свого інтересу, який не суперечить загальним засадам цивільного законодавства.

Згідно зі ст. 16 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу.

Статтею 57 ЦПК України визначено, що доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються на підставі пояснень сторін, третіх осіб, їхніх представників, допитаних як свідків, показань свідків, письмових доказів, речових доказів, зокрема звуко- і відеозаписів, висновків експертів.

Відповідно до ст. 58 ЦПК України належними є докази, які містять інформацію щодо предмета доказування.

Разом з тим, згідно ст. 61 ЦПК України обставини, визнані сторонами та іншими особами, які беруть участь у справі, не підлягають доказуванню.

Як вбачається з матеріалів справи, ОСОБА\_2 був призначений на посаду Міністра екології та природних ресурсів України на підставі Постанови Верховної Ради України від 2 грудня 2014 року № 9-VIII «Про формування складу Кабінету Міністрів України» та звільнений з цієї посади Постановою Верховної ради України від 2 липня 2015 року № 574-VIII «Про звільнення ОСОБА\_2 з посади Міністра екології та природних ресурсів України».

З письмових заперечень представника ОСОБА\_2 проти позову вбачається, що відповідач підтверджує факт того, що повідомив про пов'язаність позивача з «Сім'єю» колишнього президента України ОСОБА\_6.

Разом з тим, у інформації, яку просить позивач визнати недостовірною, відсутні посилання на те, що ця інформація стосується «Сім'ї» а не сім'ї ОСОБА\_6

На прес-брифінгу від 03 липня 2015 року ОСОБА\_2 повідомлено прізвище ОСОБА\_7 без зазначення імя цієї особи. Позивач, вказуючи на інформацію, що розміщену в мережі Інтернет за адресою: <https://www.google.com/search?q=%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9&ic=utf-8&oe=utf-8> та за адресою: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9\\_%D0%95%D0%B4%D1%83%D0%B0%D1%80%D0%B4\\_%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%95%D0%B4%D1%83%D0%B0%D1%80%D0%B4_%D0%90%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%BE) зазначає, що в зазначеному брифінгу відповідач вказував саме про ОСОБА\_7, колишнього Міністра енергетики та вугільної промисловості України.

З письмових заперечень представника ОСОБА\_2 проти позову вбачається, що відповідач підтверджує доводи позивача стосовно того, що у фразі: «А зараз мене хочуть звільнити за те, щоб повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд» ОСОБА\_2 повідомив про ОСОБА\_7, відтак на підставі ст. 61 ЦПК України вказана обставина не підлягає доказуванню.

Як вбачається з цієї фрази виступу ОСОБА\_2 відповідач вказує на існування «фірми ОСОБА\_7» та повернення їй родовищ через Вищий адміністративний суд України.

При цьому, наступна фраза виступу ОСОБА\_2, а саме наступного змісту: «До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Деррік» - уточнює назву фірми, яку відповідач назвав фірмою ОСОБА\_7.

Зазначений висновок позивача підтверджується письмовими запереченнями представника ОСОБА\_2 проти позову.

Таким чином, суд приходиться до висновку про обґрунтованість доводів позивача про те, що ОСОБА\_2 повідомив про те, що ТОВ «Голден Деррік» є фірмою ОСОБА\_7.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про інформацію» інформація - будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді.

Відповідно до п.15 постанови Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року №1 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи» під поширенням інформації слід розуміти: опублікування її у пресі, передавання по радіо, телебаченню чи з використанням інших засобів масової інформації; поширення в мережі Інтернет чи з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку; викладення в характеристиках, заявах, листах, адресованих іншим особам; повідомлення в публічних виступах, в електронних мережах, а також в іншій формі хоча б одній особі.

Недостовірною вважається інформація, яка не відповідає дійсності або викладена неправдиво, тобто містить відомості про події та явища, яких не існувало взагалі або які існували, але відомості про них не відповідають дійсності (неповні або перекручені).

Представник відповідача ОСОБА\_2 вказує на те, що останній не поширював недостовірну інформацію щодо ТОВ «Голден Деррік» на своїх брифінгах, а висловлював власні судження та, згадуючи ТОВ «Голден Деррік», він висловлював власну думку, судження про цю компанію, яке сформувалося в нього через численні публікації в інтернет-ЗМІ про ТОВ «Голден Деррік» протягом тривалого часу, та які були такими численними, що стали загальновідомими. Той факт, що ці публікації не спростовувалися, на думку відповідача ОСОБА\_2, створив враження їх достовірності в очах звичайного читача, в тому числі ОСОБА\_2

Крім того, представник ОСОБА\_2 вказує як на підставу для відмови у позові, на рішення Європейського суду з прав людини у справі «Торгейрсон проти Ісландії» від 25.06.1992 року, у справі «Дюльдін і Кіслов проти Росії» від 31.07.2007 року, у справі «Укрпресгрупа проти України», у справі «Лінгенс проти Австрії» від 08.07.1986 року, у справі « Редакція газети «Правое дело» та Штексель проти України» від 05.05.2011 року.

Відповідно до ст. 277 ЦК не є предметом судового захисту оціночні судження, думки, переконання, критична оцінка певних фактів і недоліків, які, будучи вираженням суб'єктивної думки і поглядів відповідача, не можна перевірити на предмет їх відповідності дійсності (на відміну від перевірки істинності фактів) і спростувати, що відповідає прецедентній судовій практиці Європейського суду з прав людини при тлумаченні положень статті 10 Європейської конвенції з прав людини, яка захищає погляди, критичні зауваження або припущення, правдивість яких не може бути піддана перевірці.

Згідно зі ст. 30 Закону України «Про інформацію» ніхто не може бути притягнутий до відповідальності за висловлення оціночних суджень. Оціночними судженнями, за винятком наклепу, є висловлювання, які не містять фактичних даних, критика, оцінка дій, а також висловлювання, що не можуть бути витлумачені як такі, що містять фактичні дані, зокрема з огляду на характер використання мовно-стилістичних засобів (вживання гіпербол, алегорій, сатири). Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості.

Оскільки оспорювану інформацію можна перевірити на предмет її істинності, дійсності; з огляду на те, що оспорювана інформація, яка поширена про ТОВ «Голден Деррік» відповідачами, не підпадає під ознаки критики; в оспорюваній інформації відсутня оцінка дій, суб'єктивна думка, переконання і погляди відповідача, а також мовно-стилістичні засоби (гіпербола, алегорія, сатира) тощо, суд приходять до висновку про те, що вказані висловлювання не є оціночними судженнями, думками, переконанням, критичною оцінкою певних фактів і недоліків тощо.

Відповідач ОСОБА\_2 у стверджувальній формі повідомив про факт пов'язаності ТОВ «Голден Деррік» із сім'єю ОСОБА\_6 та про те, що ТОВ «Голден Деррік» є фірмою ОСОБА\_7.

Твердження представника відповідача ОСОБА\_8 про те, що поширена ним інформація, як публікації та чутки були настільки поширеними, що у ОСОБА\_2 сформувалася їх оцінка як вірогідних не може братися судом до уваги з огляду на те, що відповідно до ст. 61 ЦПК України не потребують доказування обставини, визнані судом загальновідомими. Разом з тим, суду не надано жодних належних та допустимих доказів про визнання оспорюваних фактів загальновідомими.

При цьому, відповідно до ч. 2 ст. 302 ЦК України фізична особа, яка поширює інформацію, отриману з офіційних джерел (інформація органів державної влади, органів місцевого самоврядування, звіти, стенограми тощо), не зобов'язана перевіряти її достовірність та не несе відповідальності в разі її спростування. Фізична особа, яка поширює інформацію, отриману з офіційних джерел, зобов'язана робити посилання на таке джерело.

Як вбачається з брифінгів ОСОБА\_2 як Міністра екології та природних ресурсів України та як фізичної особи, а також з письмових заперечень представника ОСОБА\_2 проти позову, оспорювана інформація не отримана ОСОБА\_2 з офіційних джерел, ОСОБА\_2 не робить жодного посилання на будь-яке джерело інформації, в тому числі і на офіційне джерело інформації.

При цьому, відповідно до ч. 1 ст. 302 ЦК України фізична особа, яка поширює інформацію, зобов'язана переконатися в її достовірності.

Таким чином, відповідач повинен був переконатися в достовірності інформації про пов'язаність позивача із сім'єю ОСОБА\_6 та належність ТОВ «Голден Деррік» ОСОБА\_7, перед її поширенням.

Суд не бере до уваги посилання представника відповідача ОСОБА\_2 на рішення Європейського суду з прав людини з тих підстав, що вони стосуються оціночних суджень, які не є предметом даного спору.

Так, у справах «Лінгенс проти Австрії» та «Торгейр Торгейрсон проти Ісландії» рішення Європейського суду з прав людини вказували на те, що слід чітко розрізняти факти та оцінні судження. Існування фактів можна довести, а правдивість критичного висловлювання не підлягає доведенню. Вимога довести правдивість критичного висловлювання є неможливою для виконання і порушує свободу на власну точку зору, що є фундаментальною частиною права, захищеного ст. 10 Конвенції.

У справі «Лінгенс проти Австрії» Європейський суд також зазначив: «Суд повинен нагадати, що свобода вираження поглядів, гарантована пунктом 1 статті 10, становить одну з основних підвалин демократичного суспільства й одну з принципових умов його розвитку та умов самореалізації кожної особи.

У справі «Укрпресгрупа проти України» Європейський суд з прав людини встановив наступне: «у своїй практиці Суд розрізняє факти та оціночні судження. Якщо існування фактів може бути підтвержене, правдивість оціночних суджень не піддається доведенню. Вимога довести правдивість оціночних суджень є нездійсненною і порушує свободу висловлення думки як таку, що є фундаментальною частиною права, яке охороняється статтею 10 Конвенції».

У пункті 3 рішення у справі «Дюльдіні і Кіслів проти Росії» зазначено, що у своєму зверненні до Європейського Суду заявники стверджували, зокрема, що владою держави - відповідача було порушено їх право вільно висловлювати свою думку. У пункті 46 рішення вказано, що інший аспект питання, що має відношення до вирішення Європейським Судом даної справи, є відмінність між твердженнями про факт і оціночними судженнями. Суд постійно дотримувався тієї точки зору, що наявність фактів може бути продемонстровано суду, що розглядає позов про деформацію, то правдивість оціночних суджень доведенню не підлягає. Неможливо виконати вимогу довести істинність того чи іншого оціночного судження, і така вимога порушила б саму свободу думок, яка є фундаментальною складовою права, гарантованого статтею 10 Конвенції (див. Постанову Європейського Суду від 8 липня 1986 року по справі «Лінгенс проти Австрії» [Lingens v. Austria], серія «А», № 103, с.28, § 46, а також вищезгадана постанова Європейського Суду у справі «Прагер і Обершлік проти Австрії (N 1)», с.27-28, § 63).».

Як зазначає представник відповідача ОСОБА\_2 у справі «Редакція газети «Правое дело» та Штексель проти України» суд встановив, що: «повертаючись до обставин цієї справи, Суд зазначає, що доводи заявників стосовно питання законності втручання, по суті, стосуються двох конкретних питань, зокрема стверджуваної недостатньої чіткості та передбачуваності відповідних законодавчих положень стосовно конкретних гарантій для журналістів і стверджуваної відсутності законних підстав для зобов'язання вибачитися у справах про захист честі, гідності та ділової репутації (п. 53).

З пп. 9, 10 рішення у справі «Редакція газети «Правое дело» та Штексель проти України» від 05.05.2011 року вбачається, що спочатку заявники стверджували у суді, що вони не несуть відповідальності за точність інформації, яка містилася в опублікованому ними матеріалі, оскільки вони відтворили без зміни матеріал, опублікований в іншому місці. Публікація містила посилання на джерело та супроводжувалася коментарем, у якому було роз'яснено позицію редакції стосовно матеріалу; також у ній містилося адресоване відповідним особам та органам запрошення надсилати свої коментарі. Заявники також стверджували, що, якщо суд вирішить присудити Г.Т. суму відшкодування, яку той вимагає, газета стане банкрутом і буде вимушена закритися. Згодом, у засіданні 24 квітня 2004 року, другий заявник стверджував, що стаття була не про позивача, а з її тексту не обов'язково випливало, що мова йшла про конкретного Г.Т.

Відповідно до матеріалів справи, зокрема, з витягів з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців (ЄДРПОУ), відомості з яких на підставі ст. 18 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» вважаються достовірними, учасниками ТОВ «Голден Деррік» є та були на дату проведення брифінгів наступні особи: Національна акціонерна компанія «Надра України» (код ЄДРПОУ 31169745, адреса: 01601, м. Київ, Шевченківський район, вул. Володимирська, будинок 34, розмір внеску до статутного фонду (грн.): 11 159 169,23 грн., що становить 33 % від розміру статного капіталу позивача), «Хартлог Лімітед» (адреса: місто Нікосія, вулиця Георгію Маркаді, буд. 2, Кіпр, розмір внеску до статутного фонду (грн.): 22 656 495, 00 грн., що становить 67 % від розміру статного капіталу позивача).

В графі «Прізвище, ім'я, по батькові, дата обрання (призначення) осіб, які обираються (призначаються) до органу управління юридичної особи, уповноважених представляти юридичну особу у правовідносинах з третіми особами, або осіб, які мають право вчиняти дії від імені юридичної особи без довіреності, у тому числі підписувати договори та дані про наявність обмежень щодо представництва від імені юридичної особи» у ЄДРПОУ вказано, що такою особою Товариства є ОСОБА\_9.

Учасником Публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Надра України» згідно відомостей ЄДРПОУ є та були на дату проведення брифінгів Кабінет Міністрів України, керівником органу управління юридичної особи (спостережної ради) та підписантом з 11 червня 2014 року є ОСОБА\_10.

Таким чином, відповідно до відомостей ЄДРПОУ ОСОБА\_6, члени його сім'ї, ОСОБА\_7 не є на даний час та не були на дати проведення брифінгів учасниками ТОВ «Голден Деррік», не входять та не входили на дати проведення брифінгів до органів управління, не є та не були на дати проведення брифінгів уповноваженими особами ТОВ «Голден Деррік».

Згідно Афідевіта окружного суду м. Лімассол від 12 серпня 2015 року, яким підтверджена справжність і правильність копії Схеми структури компанії з вкладеними документами: зареєстрованим акціонером Хартлог Лімітед (HARTLOG LIMITED) є Атмоуст Кепітл Лімітед (UTMOST CAPITAL LIMITED); Дорчестер Інтернешнл Інк. (Dorchester International Inc.) є зареєстрованим акціонером Атмоуст Кепітл Лімітед (UTMOST CAPITAL LIMITED) з декларацією довірчої власності на ім'я Честерфілд Траст Компані Лімітед (Chesterfield Trust Company Limited) в якості довірчих власників Winter Leaf Trust, Цаворіт Фонд (TSAVORITE FOUNDATION) є засновником та бенефіціаром Winter Leaf Trust, Радою Фонду Цаворіт Фонду (TSAVORITE FOUNDATION) є Вудсон Глоубал С.А. (Woodson Global S.A.); Цаворіт Фонд (TSAVORITE FOUNDATION) засновано Вудсон Глоубал С.А. (Woodson Global S.A.).

Вказана структура та факт не пов'язаності ТОВ «Голден Деррік» із сім'єю ОСОБА\_6, а також факт неналежності ТОВ «Голден Деррік» ОСОБА\_7, підтверджується також наступними письмовими доказами: листом Честерфілд Траст Компані Лімітед (Chesterfield Trust Company Limited) від 13.08.2015 року, Афідавітом окружного суду м. Лімассол від 12.08.2015 року, свідоцтвом про реєстрацію Честерфілд Траст Компані Лімітед (Chesterfield Trust Company Limited) від 07.04.1999 року, свідоцтвом про правоздатність Честерфілд Траст Компані Лімітед (Chesterfield Trust Company Limited) від 03.06.2015 року, Афідавітом окружного суду м. Лімассол від 12.08.2015 року, свідоцтвом про реєстрацію Атмоуст Кепітл Лімітед (UTMOST CAPITAL LIMITED) від 25.01.2012 року, установчою угодою та статутом Атмоуст Кепітл Лімітед (UTMOST CAPITAL LIMITED), Афідавітом окружного суду м. Лімассол від 12.08.2015 року, схемою структури компанії Хартлог Лімітед (HARTLOG LIMITED), спеціальною довіреністю Вудсон Глоубал С.А. (Woodson Global S.A.) від 19.12.2014 року, статутом приватного фонду Цаворіт Фонд (TSAVORITE FOUNDATION), витягом з декларації довірчої власності від 30.12.2014 року Честерфілд Траст Компані Лімітед (Chesterfield Trust Company Limited), декларацією довірчої власності від 30.12.2014 року Атмоуст Кепітл Лімітед (UTMOST CAPITAL LIMITED), свідоцтвом Хартлог Лімітед (HARTLOG LIMITED) від 18.03.2015 року, Афідавітом окружного суду м. Лімассол від 21.08.2015 року, підтвердження реєстрації Цаворіт Фонд (TSAVORITE FOUNDATION), Афідавітом окружного суду м. Лімассол від 08.09.2015 року, установчою угодою та статутом Вудсон Глоубал С.А. (Woodson Global S.A.), свідоцтвом Вудсон Глоубал С.А. (Woodson Global S.A.), відповідно від 10.09.2015 року панамської юридичної фірми MOSSACK DARLINGTON & ASOCIADOS на запит для надання експертно-правового висновку щодо організації, відомої як Панамський приватний фонд.

Відповідачами не надано суду жодного належного та допустимого доказу достовірності повідомленої ОСОБА\_2 оспорюваної інформації про позивача.

Таким чином, наведені вище докази спростовують повідомлену ОСОБА\_2 інформацію про пов'язаність ТОВ «Голден Деррік» із сім'єю ОСОБА\_6 та про те, що ТОВ «Голден Деррік» - фірма ОСОБА\_7

Враховуючи зазначене, суд приходить до висновку про те, що повідомлена ОСОБА\_2 інформація про пов'язаність ТОВ «Голден Деррік» із сім'єю ОСОБА\_6 та про те, що ТОВ «Голден Деррік» - фірма ОСОБА\_7, є недостовірною.

Разом з тим, сторонами не надано суду жодних належних та допустимих доказів про недостовірність зазначеної ОСОБА\_2 інформації про те, що «повернути ...ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі...», а тому в частині позовних вимог про визнання недостовірною та спростування цієї інформації позов задоволенню не підлягає.

Згідно з ч. 1 ст. 277 ЦК України фізична особа, особисті немайнові права якої порушено внаслідок поширення про неї та (або) членів її сім'ї недостовірної інформації, має право на відповідь, а також на спростування цієї інформації.

Відповідно до ст. 201 ЦК України особистими немайновими благами, які охороняються цивільним законодавством, є: здоров'я, життя; честь, гідність і ділова репутація; ім'я (найменування); авторство; свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості, а також інші блага, які охороняються цивільним законодавством.

Частину 1 ст. 91 ЦК України передбачено, що юридична особа здатна мати такі ж цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність), як і фізична особа, крім тих, які за своєю природою можуть належати людині.

Згідно зі ст.ст. 94, 299 ЦК України фізична та юридична особа мають право на недоторканість її ділової репутації. Особисті немайнові права юридичної особи захищаються відповідно до глави 3 ЦК України.

Главою 22 ЦК України право на недоторканість своєї ділової репутації віднесене до особистих немайнових прав фізичної особи, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

Таким чином, враховуючи положення ст. 91 ЦК України, право на недоторканість своєї ділової репутації належить також юридичній особі.

Відповідно до абз.3 п.6 Постанови Пленуму Верховного суду України від від 27 лютого 2009 року №1 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи», у разі поширення недостовірної інформації, що порушує особисті немайнові права юридичної особи або її структурного підрозділу, позов вправі пред'явити орган цієї юридичної особи.

Згідно п. 4 постанови Пленуму Верховного Суду України від від 27 лютого 2009 року № 1 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи» зазначено, що чинне законодавство не містить визначення понять гідності, честі чи ділової репутації, оскільки вони є морально-етичними категоріями й одночасно особистими немайновими правами, яким закон надає значення самостійних об'єктів судового захисту.

Зокрема, під діловою репутацією юридичної особи, у тому числі підприємницьких товариств, фізичних осіб - підприємців, адвокатів, нотаріусів та інших осіб, розуміється оцінка їх підприємницької, громадської, професійної чи іншої діяльності, яку здійснює така особа як учасник суспільних відносин.

Згідно ч. 2 ст. 34 ГК України дискредитацією суб'єкта господарювання є поширення у будь-якій формі неправдивих, неточних або неповних відомостей, пов'язаних з особою чи діяльністю суб'єкта господарювання, які завдали або могли завдати шкоди діловій репутації суб'єкта господарювання.

Отже, порушення прав юридичної особи у зв'язку з поширенням про неї недостовірної та негативної інформації пов'язується з фактом поширення про неї такої інформації.

На сайті Міністерства внутрішніх справ України за адресою: ІНФОРМАЦІЯ\_7 розміщена інформації про те, що ОСОБА\_6, ІНФОРМАЦІЯ\_1, переходиться від органів прокуратури (регіон (орган внутрішніх справ)- СУ Служби безпеки України), стаття звинувачення: ст. 115 ч.2 п.1, запобіжний захід: постанова суду про дозвіл на затримання з метою приводу, дата зникнення 26.02.2014 р.

Також на сайті Міністерства внутрішніх справ України за адресою: ІНФОРМАЦІЯ\_8 розміщена інформація про те, що ОСОБА\_7, ІНФОРМАЦІЯ\_2, переховується від органів прокуратури (регіон (орган внутрішніх справ)- СУ Служби безпеки України), стаття звинувачення: ст.191 ч.5, запобіжний захід: постановва суду про дозвіл на затримання з метою приводу, дата зникнення 27.02.2013 р.

Повідомлення про розшук ОСОБА\_6 та ОСОБА\_7 з метою їх приводу вказують на їх статус у кримінальних провадженнях та існування підозр у вчиненні ними вищезазначених кримінальних правопорушень.

Таким чином, з огляду на процесуальний статус та розшук осіб, про пов'язаність з якими позивача повідомив ОСОБА\_2, суд вважає обґрунтованими доводи позивача про те, що наслідком розповсюдження ОСОБА\_2 недостовірної інформації про пов'язаність ТОВ «Голден Деррік» з сім'єю ОСОБА\_6, та належності ТОВ «Голден Деррік» ОСОБА\_7, є ототожнення позивача з особами, які, як вбачається за розміщеною на сайті Міністерства внутрішніх справ України інформації, приховуються від органів влади та розшукуються правоохоронними органами за вчинення кримінальних правопорушень, що впливає на ставлення до позивача громадськості та у ділових колах щодо додержання позивачем законів України при здійсненні ним господарської діяльності.

Враховуючи вищевикладене, оспорювана інформація дискредитує ТОВ «Голден Деррік» та спосіб ведення ним своєї діяльності, ділову репутацію позивача, крім того, вказана інформація є недостовірною та повідомляє про факти, які не мали місце, а також нав'язує громадськості думку про позивача як особу, що має відношення до ОСОБА\_6 та ОСОБА\_7, що свідчить про порушення особистих немайнових прав позивача, тому у цій частині вони підлягають правовому захисту в порядку, встановленому ЦК України, а саме визнанню недостовірною та спростуванню.

Згідно п. 9 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року №1 відповідачами у справі про захист гідності, честі чи ділової репутації є фізична або юридична особа, яка поширила недостовірну інформацію, а також автор цієї інформації.

Пунктом 11 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року №1 передбачено, що відповідачем у випадку поширення інформації, яку подає посадова чи службова особа при виконанні своїх посадових (службових) обов'язків, є юридична особа, в якій вона працює. Враховуючи, що розгляд справи може вплинути на права та обов'язки цієї особи, остання може бути залучена до участі у справі в порядку, передбаченому статтею 36 ЦПК.

Відповідно до п. 12 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року №1 належними відповідачами у разі поширення оспорюваної інформації в мережі Інтернет визначає автора відповідного інформаційного матеріалу та власника веб-сайта, особи яких позивач повинен установити та зазначити в позовній заяві.

Автором поширеної 31 березня 2015 року недостовірної інформації про позивача є Міністр екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2, автором недостовірної інформації, поширеної про позивача 03 липня 2015 року є фізична особа - ОСОБА\_2.

Таким чином, з урахуванням положень п. 11 Постанови Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року №1 відповідачами по даній справі є Міністерство екології та природних ресурсів України та ОСОБА\_2.

Позовні вимоги до ОСОБА\_2 як Міністра екології та природних ресурсів України суд вважає безпідставними та такими, що не підлягають задоволенню.

Брифінг Міністра екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2 від 31 березня 2015 року був розміщений Секретаріатом Кабінету Міністрів України на власному веб-сайті (Урядовому порталі) та ОСОБА\_2 на сайті Youtube.

Так, відповідно до Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32 Міністерство екології та природних ресурсів України (Мінприроди) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

Відповідно п. 1 до Положення про Секретаріат Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2009 р. № 850 Секретаріат Кабінету Міністрів України є постійно діючим органом, що забезпечує діяльність Кабінету Міністрів України.

Секретаріат у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Регламентом Кабінету Міністрів України, актами Кабінету Міністрів України, цим Положенням, а також наказами Міністра Кабінету Міністрів України.

Згідно п. 2. Постанови основними завданнями Секретаріату є організаційне, експертно-аналітичне, правове, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення діяльності Кабінету Міністрів України, урядових комітетів, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, Міністра Кабінету Міністрів України та міністра, який не очолює міністерство.

Секретаріатом керує Міністр Кабінету Міністрів України (п. 5 Положення). Згідно п. 16 Положення структурні підрозділи Секретаріату забезпечують діяльність Кабінету Міністрів України, урядових комітетів з питань, що належать до їх компетенції, та виконують функції відповідно до цього Положення і положень про структурні підрозділи. Відповідно до пп. 25 п. 17 Положення структурні підрозділи Секретаріату відповідно до основних завдань, визначених цим Положенням, та з питань, що належать до їх компетенції: забезпечують в установленому порядку доступ громадськості до інформації про діяльність Кабінету Міністрів України, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністрів України, Міністра Кабінету Міністрів України та міністра, який не очолює міністерство, шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Кабінету Міністрів України (Єдиному веб-порталі органів виконавчої влади).

Враховуючи закріплені Положенням функціональне призначення, повноваження та порядок взаємодії Секретаріату Кабінету Міністрів України, місце проведення брифінгу Міністра екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2 31.03.2015 р. (в Будинку Уряду (Кабінету Міністрів України)), суд приходить до висновку про те, що запис цього брифінгу міг бути розміщений на власному веб-сайті (Урядовому порталі) Кабінету Міністрів України тільки за участі Секретаріату Кабінету Міністрів України.

Вищезазначене свідчить про те, що Секретаріат Кабінету Міністрів України є поширювачем недостовірної інформації про Позивача, а отже, повинен її спростувати.

Брифінг ОСОБА\_2 від 03.07.2015 року організований та розміщений в мережі Інтернет Громадською організацією «Український кризовий медіа центр», що вбачається з інформації, розміщеної на сайті Українського кризового медіа-центру за адресою: <http://uacrisis.org/ua/about>.

Відповідно до умов користування Інтернет-сайтом Youtube, на якому 01.04.2015 року та 03.07.2015 року розміщена недостовірна інформація про позивача, особа, яка має аккаунт та розміщує контент на вказаному сайті, самостійно несе повну відповідальність за будь-які дії, що здійснюються з її аккаунта (п.п. «А» розділу 3 Умов) та повністю зберігає за собою усі належні йому права власності на такий контент (п.п. «С» розділу 6 Умов).

Враховуючи зазначене, Громадська організація «Український кризовий медіа центр», яка розмістила недостовірну інформацію про позивача на Інтернет-сайті Youtube, також повинна спростувати недостовірну інформацію.

Відповідно до ч. 7 ст. 277 ЦК України спростування недостовірної інформації здійснюється у такий же спосіб, у який вона була поширена.

Оскільки недостовірна інформація фактично була опублікована відповідачами Секретаріатом Кабінету Міністрів України та Громадською організацією «Український кризовий медіа центр» на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 та через веб-сайт Youtube за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4, та ІНФОРМАЦІЯ\_5, то суд вважає, що її спростування повинно здійснюватися шляхом опублікування спростування на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 та веб-сайті Youtube за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4, а також на веб-сайті за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_5.

Позовні вимоги в цій частині до Кабінету Міністрів України суд вважає необґрунтованими, а тому такими, що не підлягають задоволенню.

Таким чином, позовні вимоги підлягають частковому задоволенню.

Керуючись ст.ст. 10, 57- 61, 64, 213 - 215 ЦПК України, ст. 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ст.ст. 15, 16, 91, 94, 201, 277, 299, 302 ЦК України, ст. 1, ст. 30 Закону України «Про інформацію», постановою Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року №1 «Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи», -

#### *в и р і ш и в :*

Позов Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» до Міністерства екології та природних ресурсів України, ОСОБА\_2, Кабінету Міністрів України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Громадської організації «Український кризовий медіа-центр» про спростування недостовірної інформації та захист ділової репутації - задовольнити частково.

Визнати такою, що не відповідає дійсності та порушує особисті немайнові права Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» (04123, м.Київ, вул. Западинська, буд. 13, літера А, ідентифікаційний код юридичної особи: 35251246), інформацію, поширену 31 березня 2015 року на брифінгу Міністром екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2 та Секретаріатом Кабінету Міністрів України на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 та через веб-сайт Youtube за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4, наступного змісту: «приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6».

Визнати такою, що не відповідає дійсності та порушує особисті немайнові права Товариства з обмеженою відповідальністю «Голден Деррік» (04123, м.Київ, вул. Западинська, буд. 13, літера А, ідентифікаційний код юридичної особи: 35251246) інформацію, поширену 03 липня 2015 року ОСОБА\_2 на прес-брифінгу та Громадською організацією «Український кризовий медіа-центр» за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_5 наступного змісту: «повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка» в частині «...фірмі ОСОБА\_7... «Голден Дерріка».

Зобов'язати Міністерство екології та природних ресурсів України, Секретаріат Кабінету Міністрів України протягом 5 (п'яти) календарних днів з дня набрання рішенням законної сили спростувати поширену 31 березня 2015 року на брифінгу Міністром екології та природних ресурсів України ОСОБА\_2 недостовірну інформацію наступного змісту: «приватній структурі «Голден Деррік», яка пов'язана з сім'єю ОСОБА\_6», шляхом опублікування спростування на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_3 та веб-сайті Youtube за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_4.

Зобов'язати ОСОБА\_2 та Громадську організацію «Український кризовий медіа-центр» протягом 5 (п'яти) календарних днів з дня набрання рішенням законної сили спростувати поширену 03 липня 2015 року на прес-брифінгу ОСОБА\_2 недостовірну інформацію наступного змісту: «повернути фірмі ОСОБА\_7 ці родовища через Вищий адміністративний суд. До речі, 08 числа буде розгляд, будь-ласка, дуже уважно слідкуйте за тим, яке буде рішення в Вищому адміністративному суді по справі «Голден Дерріка» в частині «...фірмі ОСОБА\_7... «Голден Дерріка» шляхом опублікування спростування на веб-сайті Урядового порталу за адресою в мережі Інтернет: ІНФОРМАЦІЯ\_5.

В решті позовних вимог - відмовити.

Апеляційна скарга на рішення суду подається протягом десяти днів з дня його проголошення до Апеляційного суду м. Києва через районний суд. Особи, які брали участь у справі, але не були присутні у судовому засіданні під час проголошення судового рішення, можуть подати апеляційну скаргу протягом десяти днів з дня отримання копії цього рішення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку для подання апеляційної скарги, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після розгляду справи апеляційним судом.

*Суддя*

*Л.І. Кізюн*